

— GUIA — RESPONSABILITAT SOCIAL

 Diputació
de València | Per sempre
pobles

**AJUNTAMENT
DE SERRA**

ÍNDEX

Què es la Responsabilitat Social	2
Factors que contribueixen a la RS	3
Torre del Senyor	4
Torre de la Ermita	5
Castell	6
Ruta del Castell	7
Església	7
Ermita	8
Cartoixa de Portaceli	9
Museu de l'Oli	10
Mirador Rebalsadors	11
Ruta Rebalsadors	12
Fonts	13
Activitats al nostre terme	14

SALUDA

És un privilegi per a mi poder presentar-vos esta guia de patrimoni i natura de Serra. Des d'este ajuntament, estem impulsant la iniciativa 'Serra, on la natura i tradició es troben' per a posar en valor la nostra riquesa natural i cultural, i fomentar així la protecció del nostre entorn.

Per a això, hem seleccionat alguns dels elements més emblemàtics del nostre patrimoni i la nostra naturalesa, tot i que tenim la consciència que Serra compta amb moltes altres meravelles que podrien figurar en esta guia. Les pròximes pàgines són un xicotet reflex de la riquesa natural, històrica i cultural de Serra.

Vos convidem a llegir i explorar aquest llibret per tal de que pugueu conèixer millor el nostre poble, submergir-vos en la seua bellesa i aprendre sobre les nostres tradicions més arrelades. Perquè a Serra creiem en la responsabilitat col·lectiva de protegir el que és nostre, de cuidar el nostre poble, la nostra gent i el nostre entorn natural.

Alicia Tusón
Alcaldessa de Serra

PARLEM SOBRE RESPONSABILITAT SOCIAL

La responsabilitat social implica actuar amb ètica i consciència, considerant l'impacte de les nostres accions en la societat, el medi ambient i les futures generacions.

Quan parlem de responsabilitat social fem referència a la promoció i conservació dels espais naturals i culturals, fomentant un ús responsable i sostenible dels recursos. Això inclou preservar els paisatges, respectar la biodiversitat, i educar sobre la importància del nostre patrimoni cultural i natural.

Adoptar una responsabilitat social significa comprometre's amb pràctiques sostenibles que respecten l'entorn, valoren la cultura local i fomenten l'economia mitjançant el turisme responsable i el consum de productes locals, contribuint així a un futur més just i respectuós amb el medi ambient i el patrimoni cultural.

FACTORS

CLAU DE LA RESPONSABILITAT SOCIAL

PROMOCIÓ DEL PATRIMONI
CULTURAL I NATURAL

EDUCACIÓ I
SENSIBILITZACIÓ

SOSTENIBILITAT
AMBIENTAL

DESENVOLUPAMENT
ECONÒMIC I SOCIAL

ACCESSIBILITAT
I INCLUSIÓ

TORRE DEL SENYOR

Situada en el cor del nucli urbà de Serra, la Torre del Senyor és una construcció del segle IX d'origen islàmic que ha resistit el pas dels segles. Amb un propòsit militar i defensiu, la torre era un refugi segur per a la població en cas d'amenaques hostils, oferint protecció i fortificació en moments de perill.

Esta torre ha resistit el pas del temps i les construccions modernes al seu voltant, mantenint els seus murs en excel·lent estat a pesar de més de mil anys des de la seua construcció. Durant segles, la Torre del Senyor va estar acompanyada per la Casa del Senyor, la residència temporal dels senyors de Serra i els seus procuradors.

Preservar la Torre del Senyor és un acte de responsabilitat amb la nostra història i la nostra cultura. Fomentar el respecte per este monument ens permet valorar el nostre passat, aprendre d'ell i garantir que les futures generacions també puguin disfrutar i aprendre de la riquesa del patrimoni de Serra.

TORRE DE LA ERMITA

La Torre de l'Ermita, també coneguda com la Torreta del Calvari, és un tresor històric del terme municipal de Serra. Construïda al segle XII durant l'època islàmica, esta torre formava part del sistema de vigilància del Castell de Serra. La seua estructura de planta quadrada, feta de murs de tàpia de pedra amb morter de calç sobre una base de grans pedres, es manté intacta fins als nostres dies.

Situada al punt més alt de la població, al costat de l'Ermita de Sant Josep i la Creu, la torre ofereix unes vistes impressionants de Serra i els seus voltants. La recent rehabilitació ha permès eliminar la vegetació invasiva i reparar els murs, utilitzant pedres locals per garantir la seua autenticitat i durabilitat.

Declarada Bé d'Interès Cultural, la Torre de l'Ermita és un recordatori de la importància de conservar i respectar el nostre patrimoni històric.

CASTELL

El Castell de Serra, situat a 536 metres d'altitud sobre la muntanya del mateix nom, **és una joia històrica que domina el paisatge del vall del Túria i controla l'accés a la Serra Calderona.**

Esta imponent fortalesa, **construïda entre els segles VIII i IX**, es desplega sobre una planta de 600 metres quadrats i inclou estructures com la torre major, dos llenços de muralla amb merlets, un aljub i restes d'una segona torre, més petita però igualment significativa.

El Castell de Serra forma part d'un **antic sistema defensiu** que envoltava l'horta i la ciutat de València, amb l'objectiu de controlar el territori i defensar la Taifa i, posteriorment, el Regne de València. Durant l'època de dominació musulmana, la vida del veïnat de Serra girava al voltant del seu castell, que era el centre d'una antiga demarcació de la qual depenien diverses alqueries i els sistemes de regadiu de la zona.

RUTA DEL CASTELL

A Serra, no sols tenim imponents estructures i patrimoni històric, sinó que a més, comptem amb diverses rutes que vos aproparan a la natura que envolta la nostra localitat, resultant una manera perfecta de disfrutar del nostre entorn i aprendre sobre la nostra història al mateix temps.

Per descobrir esta joia del nostre patrimoni, vos convidem a seguir la Ruta del Castell de Serra, que recorre els principals punts d'interès del poble i culmina al castell. Esta ruta no només permet conèixer de prop la història i l'arquitectura d'esta fortalesa, sinó que també ofereix unes vistes espectaculars del paisatge natural que envolta Serra

ESGLÉSIA

A Serra, l'església és un element fonamental de la nostra història, presidida per la imatge i patrona del nostre municipi, la Mare de Déu dels Àngels. L'actual església va ser construïda per l'arquitecte valencià Francisco Pechuán i finalitzada l'any 1800, és el resultat de diverses ampliacions d'esglésies anteriors situades al mateix emplaçament, que van créixer amb l'augment de la població.

D'estil neoclàssic, l'església compta amb una sola nau amb pilastres, arcs de mig punt i una bóveda de mig canó. La cúpula, que s'alça sobre quatre petxines amb els quatre evangelistes representats per l'artista Remigio Soler, es destaca al creuer. Darrere de l'altar major es troba el camarí de la Mare de Déu dels Àngels, objecte de gran devoció per part del nostre veïnat.

Amb el seu valor històric i arquitectònic, l'església i el rellotge del campanar estan catalogats com a béns de rellevància local. Situada a la plaça de l'Església, este edifici és essencial per comprendre el patrimoni històric de Serra.

ERMITA

L'Ermita de Sant Josep i la Creu és una encantadora construcció situada a Serra, coronant el Calvari. Construïda l'any 1894, esta xicoteta ermita presenta una teulada a dues aigües, una façana blanca i un faldó en l'absis.

A la vora de l'Ermita, podràs admirar la Torre de l'Ermita, del segle XII, que formava part del sistema de vigilància del Castell de Serra. Aprofita l'oportunitat per a disfrutar de les esplèndides vistes a Serra i al seu entorn natural.

Per arribar, et convidem a fer un passeig pel Calvari, que val la pena fer amb calma per apreciar la seua bellesa. El Calvari de Serra, amb les seues terrasses escalonades, és singular en el seu estil. El camí salva el desnivell amb ribassos de pedra de rodono, i les 14 estacions del Via Crucis estan representades en les capelles blanques decorades amb xicotets retalls ceràmics al seu interior, imitant el gòtic.

CARTOIXA DE PORTACELI

La Cartoixa de Portaceli és **un dels monuments més importants de Serra**, situat al cor de la vall de Lullén. Fundada el 1272, va ser el primer monestir de l'orde de la Cartoixa a terres valencianes, construït sobre un antic poblat andalusí. Este lloc, amb el seu aqüeducte gòtic del segle XV, combina elements d'estils arquitectònics com el gòtic, el renaixement, el barroc i el neoclàssic.

El monestir ha servit com a lloc de retir espiritual i ha aprofitat els recursos naturals de l'entorn per la seua subsistència, com pedra, fusta i collites. Actualment, la Cartoixa, amb les seues zones de clausura i obediències, continua sent un testimoni valuós del nostre patrimoni cultural i espiritual.

La preservació d'este patrimoni és essencial per a la nostra responsabilitat social i ambiental, assegurant que la seua riquesa cultural i natural es mantinga per a les futures generacions.

MUSEU DE L'OLI

El Museu de l'Oli de Serra va obrir les seues portes l'any 2021, revelant un tresor del nostre patrimoni local. Ubicat al carrer de la Pilota, en un encantador edifici de finals del segle XIX este espai únic ens convida a descobrir la fascinant història de la producció d'oli.

Situat al centre del poble, entre l'església i la torre del Senyor, s'ha convertit en un element clau dins de la Ruta de les Escultures, un recorregut turístic que destaca el patrimoni cultural, etnològic i monumental del nostre municipi.

El Museu de l'Oli no sols ofereix una finestra al passat, sinó que també actua com un atractiu turístic essencial, enfortint l'interés per Serra i destacant la qualitat de l'oli local.

Si vols visitar el museu, posa't en contacte amb 'Tourist Info Serra'. Ens podràs trobar al Carrer de Sagunt, 31, baix, 46118 Serra, València.

MIRADOR DE REBALSADORS

El Mirador de Rebalsadors, també conegut com a Mirador de Mireia, és sens dubte un dels racons més majestuosos i privilegiats de la Serra Calderona. Situat a uns 800 metres sobre el nivell del mar, este mirador ofereix unes vistes espectaculars que abasten des de les cadenes muntanyoses de la Serra Calderona fins al mar Mediterrani, passant per les comarques de l'Horta i Camp de Túria.

La panoràmica que es desplega davant nostre permet admirar com les serres es fonen gradualment amb el mar, i abasta una visió extensa que inclou l'Albufera, el golf de València, i, en el seu horitzó, les muntanyes del Montgó, el pic d'Aitana, la serra Mariola amb el Montcabrer i el Menejador. Cap al sud-oest, es distingeixen el massís del Caroig, la serra Perenxisa i el Camp de Túria, amb el paratge de les Rodanes i Porxinos. Cap al nord-oest, les muntanyes de la Serranía, el pic del Gorgo i les muntanyes de Javalambre, sovint cobertes de neu a l'hivern.

Per arribar al mirador, cal seguir una ruta que comença al poble de Serra i transcorre per senders naturals. Este camí, ben senyalitzat, ofereix una immersió en el paisatge i condueix a una vista que recompensa l'esforç amb unes panoràmiques úniques.

RUTA DE REBALSADORS

La ruta comença a Serra i consta d'una ruta circular amb un total de 12 quilòmetres. Des del poble, es pot accedir al sender que puja cap al mirador.

El camí transcorre per senders ben senyalitzats que serpentejen a través de boscos i zones rocoses. L'ascens es fa de manera gradual, oferint diverses oportunitats per admirar el paisatge i disfrutar de la natura. Durant la ruta, es poden trobar diversos punts de vista amb panoràmiques espectaculars. La ruta permet observar el canvi en el paisatge a mesura que es puja, amb vista a les serres veïnes i al mar Mediterrani.

El destí final de la ruta és el nomenat Mirador de Rebalsadors, el qual ofereix unes vistes majestuosament àmplies. Després de disfrutar de les vistes al mirador, les persones que ens visiten poden retornar al poble de Serra seguint el mateix camí o bé explorar altres senders que ofereixen diferents perspectives de la Serra Calderona.

PUNTS A TINDRE EN COMPTE:

- Assegureu-vos de portar aigua, roba adequada per caminar i protecció solar.
- Respecteu les senyalitzacions i no deixeu escombraries. El manteniment del sender i del paisatge depèn de la nostra col·laboració.
- Comproveu les condicions meteorològiques abans de començar i assegureu-vos que el sender siga segur.

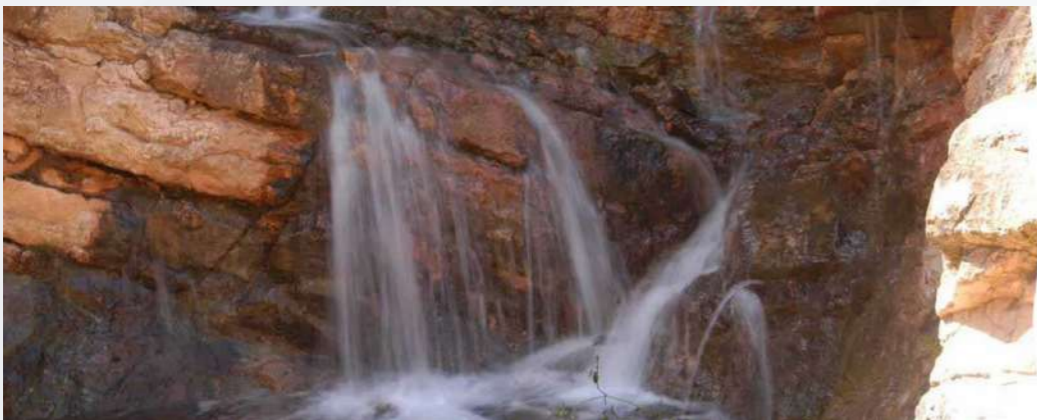

FONT DE L'OMBRIA

Situada molt a prop de la torre de Ria i del Castell trobem una de les fonts amb abundant cabal: la Font de l'Ombria.

Durant molts anys, va ser la font principal que va subministrar aigua a la població, i no només això, sinó que gràcies a la qualitat de les aigües de l'Ombria, es va començar a comercialitzar amb ella.

La font de compta amb una zona recreativa equipada amb taules i bancs. Es una parada obligatòria si es realitza la ruta del Castell.

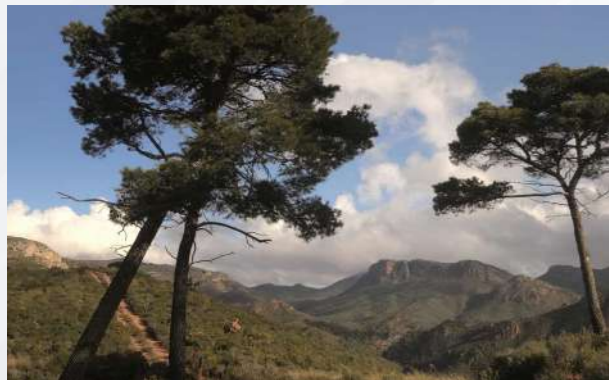

FONT DEULA

Serra també ofereix una varietat de fonts dins de la seua natura i patrimoni. La Font Deula, una de les fonts naturals del municipi, es troba situada a la part oest.

No només es considera una font, ja que en els dies de pluja o després dels mateixos, es podria considerar una cascada per la manera en què l'aigua cau a través de les seues roques. Es pot arribar a ella a través de la ruta Gorrisa o de rutes teatralitzades.

Senderisme

Cicloturisme

Trail Running

**Rutes
teatrealitzades**

ACTIVITATS QUE OFEREIX EL NOSTRE ENTORN:

Per a Serra, és important fomentar un turisme responsable, actiu i respectuós amb el medi ambient i amb la localitat. Com que comptem amb una natura molt rica, es poden realitzar diferents activitats i proves esportives al nostre municipi.

El senderisme, el trail running, l'espeleologia i el cicloturisme són alguns dels atractius per als més aventurers.

Però també s'ofereixen altres activitats, com la ruta de les escultures, on podràs descobrir el patrimoni cultural i etnològic del municipi, així com conèixer l'herència que ens van deixar les generacions passades.

I si prefereixes conèixer Serra d'una manera més divertida, familiar i amena, no et pots perdre les rutes teatralitzades.

 Diputació
de València | Per sempre
pobles

**AJUNTAMENT
DE SERRA**

www.Serra.es

@AjuntamentSerra

Ajuntament de Serra